

Projekt Uppgift: Sexualitet, normer och hälsa

Könskorrigering

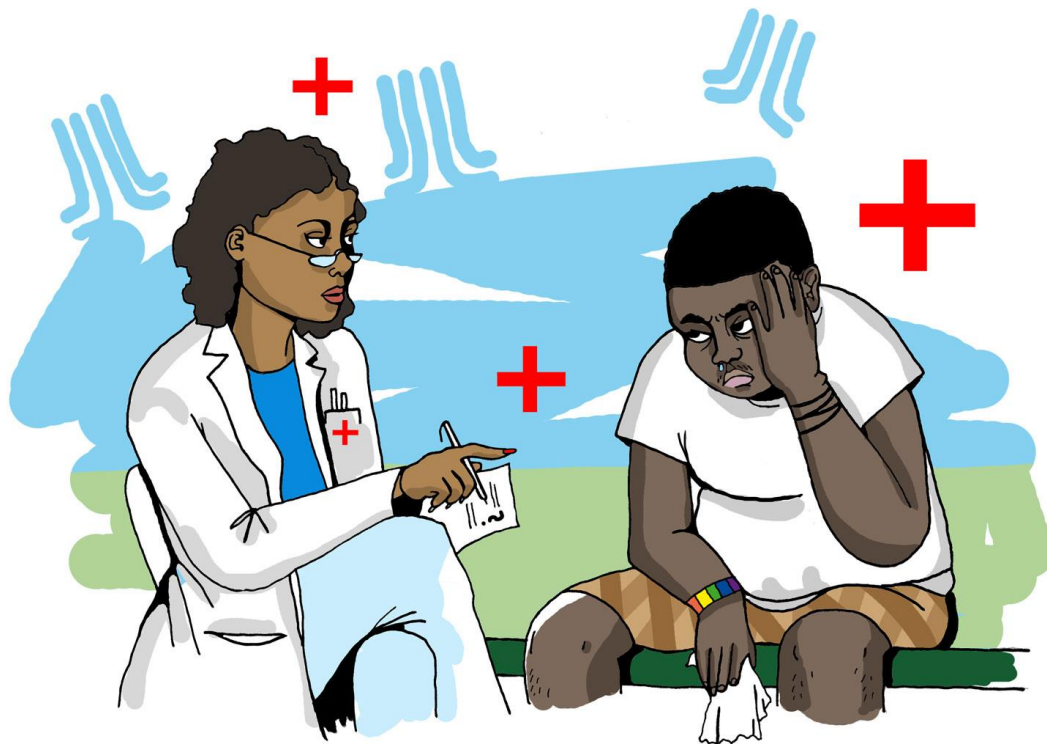
Könskorrigering

Inledning

Könskorrigering eller könsbyte som man också kallar det innebär den medicinska och juridiska process som en transsexuell person går igenom för att ändra sitt kön så att det ska stämma överens med den upplevda könsidentiteten. När man som person fått diagnosen könsdysfori kan man börja behandlingen av könskorrigering, detta kallas för könsbekräftande behandling. Med denna process av könsbyte som sker med hjälp av operationer, hormoner, röstträning och hårborttagning.

Samhället

I Sverige är det lagligt med könskorrigering men det har inte alltid varit det och det finns andra länder som fortfarande inte anser att ett könsbyte skall vara av en mänsklig rättighet. RFSL (riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter) delar med sig av viktiga datum som kom att ändra Sverige i både lagstiftning och tanken för hur normen skall efterlevas. (transformering.se 2020-09-18) Det var först vid 1900-talets början som begrepp som "transvestit" och "transsexuell" började användas. År 1972 blev Sverige det första landet i världen som erbjuder möjligheten att ändra juridiskt kön efter utredning. Samma år började även behandling med hormonterapi och kirurgi att erbjudas i Sverige (2020-09-18). Fram till år 2009 var det ett krav på att alla som ville ändra juridiskt kön skulle vara ogifta. År 2018 fattar riksdagen ett beslut om att skydda transpersoner mot hatbrott, olaga diskriminering och förolämpning. Det innebär att transpersoner inkluderas och erkänns i en svensk grundlag för första gången (transformering.se 2020-09-18).

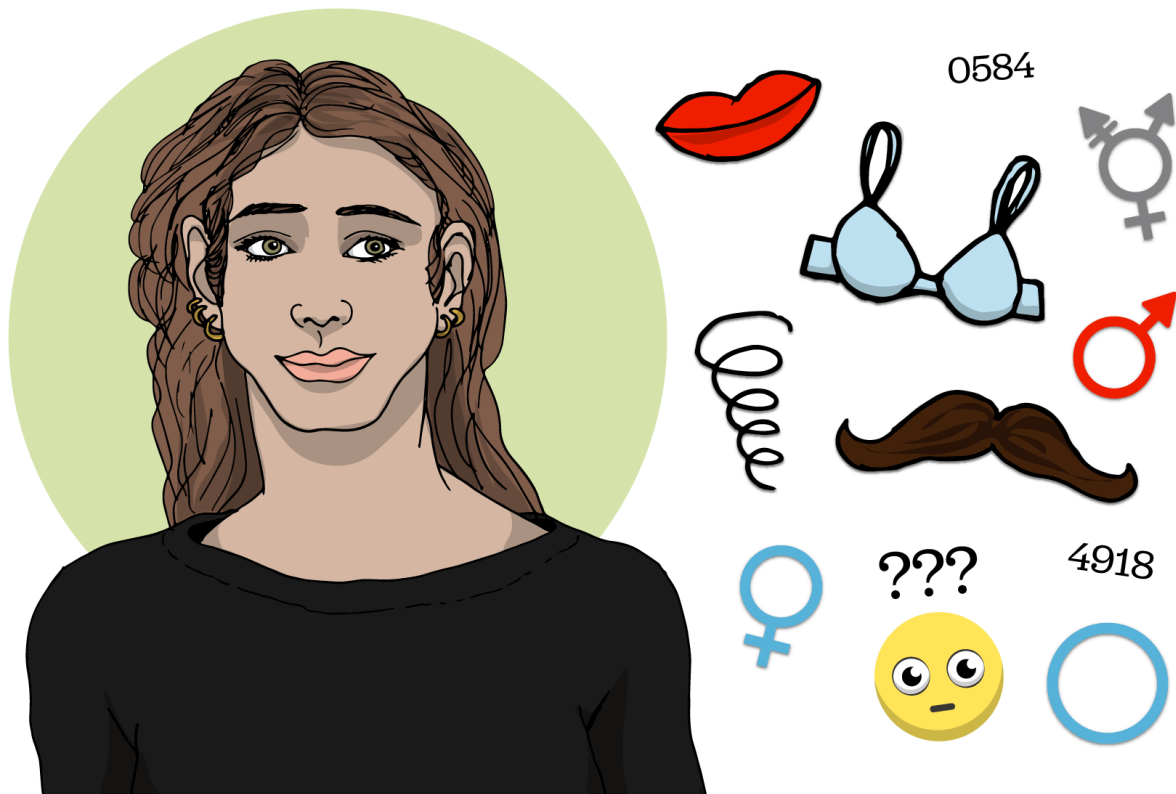

Men som sagt så är inte alla länder i Europa där ännu, till exempel Ungerns parlament fattade en ny lagstiftning den 16 maj 2020 att det förbjuder det juridiska erkännandet av transpersoner och intersexpersoner i Ungern ([europaportalen.se](https://europa.eu/european-council/story/2020/05/16-maj-2020-ungern-parlament) 2020-05-19) Denna lag kräver registrering av individernas kön efter födelse i det nationella registret över födelse, äktenskap och dödsfall, som inte senare kan ändras (2020-05-19). Lagförslaget har fått utbredd kritik både nationellt och internationellt ([europaportalen.se](https://europa.eu/european-council/story/2020/05/16-maj-2020-ungern-parlament)).

Innebörd av en könskorregering

En person som lider av könsdysfori är när den känner att ens kropp inte stämmer överens med sin könsidentitet och att det innebär ett lidande (1177.se, könsdysfori). Olika besvär som kan kännas när man har könsdysfori kan till exempelvis vara:

- * Att andra upplever personen i fråga för den hen inte upplever vara och att man har ett namn som inte passar sin könsidentitet.
- * Man kan ha svårt för att delta i vardagen på det sätt man önskar. Jobbigt att se sig själv i spegeln och det blir ett problem att byta om bland andra till exempel på gymmet eller badhuset.
- * Man kan må psykiskt dåligt och känna sig nedstämd, få besvär med ångest, missbruk mm. (1177.se, könsdysfori)

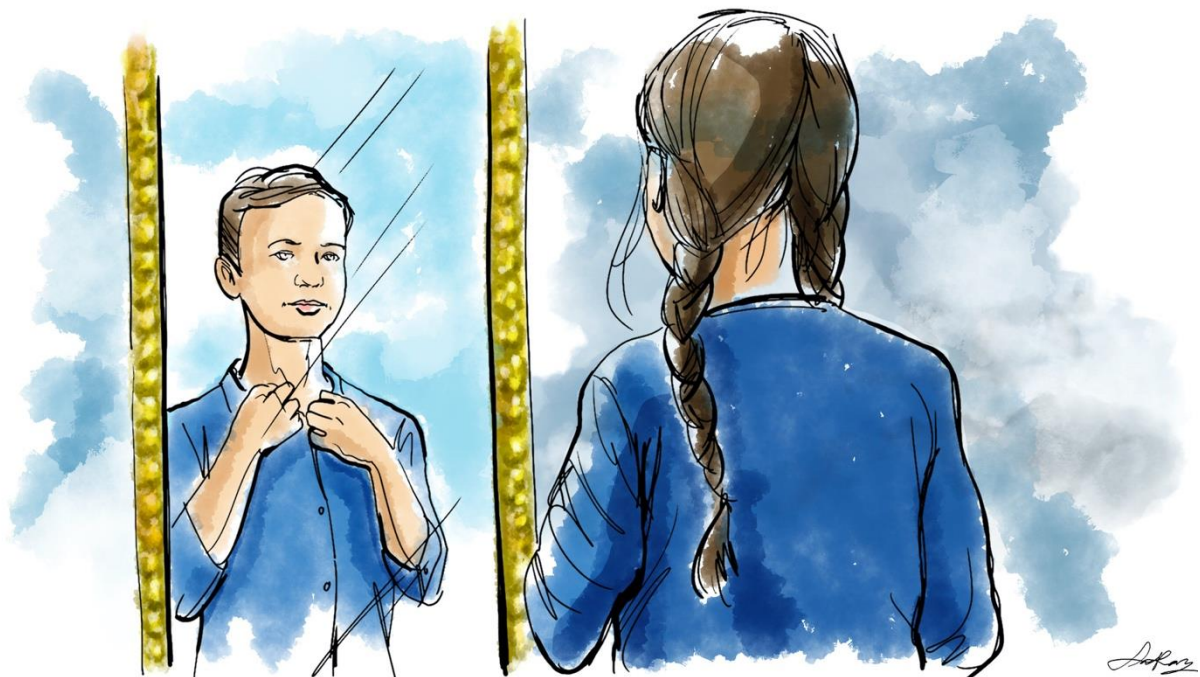

För att få juridisk könstillhörighet ansöker man till socialstyrelsens råd för vissa rättsliga, sociala och medicinska frågor (kallat rättsliga rådet) och bifogar ett läkarintyg (ne.se, könskorregering). Rättsliga rådet kan då besluta om fastställande av könstillhörighet, om förutsättningarna för detta är uppfyllda, samt, om personen så önskar, tillstånd att operera könsorganen (ne.se, könskorregering).

Tonåringar som genomför könskorregering

Antalet unga som söker hjälp för att ändra sitt biologiska kön har ökat explosionsartat. Det menar Uppdrag granskning i ett reportage med svt.se (2020-02-12). Behandlingen av könsbyte är internationellt vedertagen både av vården och transpersoner som vittnar om hur den minskat människors lidande av att de känner att de lever i fel kropp. Men uppdrag granskning har varit i kontakt med könsidentitetsmottagningar både i Sverige och andra länder som menar att forskningen är inte än tillräcklig för att veta säkert vad som sker i framtiden med dessa personer som genomgått medicinsk könskorregering (uppdrag granskning, svt.se, 2020-02-12).

När man får diagnos börjar behandlingen, och hormoner kan skrivas ut. Tonåringar som genomgår en könsbekräftande behandling får starka preparat, först ges ett stopphormon som gör att puberteten avstannar. Detta kan leda till hjärtpåverkan och att det finns en risk för skelettet och det blir en mental påverkan (uppdrag granskning, svt.se, 2020-02-12)

Egna åsikter och avslut

När det gäller könskorrigering så anser jag att varje människa har rätt att få bestämma över sin egen kropp, precis som när det gäller sexuell läggning, åsikter och annat. Jag tycker det är väldigt viktigt att alla möjligheter ska finnas i ett samhälle och att man stödjer det även

lagligt så att man som människa aldrig ska behöva känna sig annorlunda eller att man begår något olagligt som spelas utanför samhällets "normer". Däremot så känns denna korrigering inte som vilken skönhetsoperation som helst. Eftersom det är en lång process med hormoner, starka mediciner mm och det krävs en stark mental inställning till detta för att kunna genomföra den och få ett resultat av att man faktiskt bli lycklig av det. Man får heller inte glömma alla risker som det kan medföra och jag själv som förälder skulle aldrig vilja se mitt barn olyckligt, men att göra en lag från 15 år att kunna ta ett sådant stort beslut själv är för mig väldigt skrämmande.

Könsdysfori hos barn och ungdomar

Louise Frisén, docent, överläkare, enhetschef
BUP konsultenhet, Astrid Lindgrens barnsjukhus
Teamet för könsidentitetsutredningar av unga

Förslag på bra platser på nätet med mer information:

Fakta artikel om könskorrigering, Könskorrigering så går det till, vetenskapochhalsa.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2016-05-01) <https://www.vetenskaphalsa.se/konskorrigering/>

Forskning, psykologitidningen.se, Förståelse av kön måste baseras på fakta, hämtad den 6 oktober 2020, (2019-08-27) <http://psykologitidningen.se/2019/08/27/forstaelse-av-kon-maste-baseras-pa-fakta/>

Nyheter, Föräldrar ifrågasätter vården vid könsdysfori, aftonbladet.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2020-02-16) <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dO8v2w/foraldrar-ifragasatter-varden-vid-konsdysfori>

Personliga berättelser, 1177.se, Reportage: Att vara fången i fel kropp, Davids berättelse, hämtad den 6 oktober 2020, <https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/personliga-berattelser/liv--halsa/reportage-att-vara-fangen-i-fel-kropp-davids-berattelse/>

Socialstyrelsen, Vanligt med flera psykiatriska diagnoser hos personer med könsdysfori, socialstyrelsen.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2020-02-12)

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/vanligt-med-flera-psykiatriska-diagnoser-hos-personer-med-konsdysfori/>

Referenser:

Almqvist Linda, Könskorrigering, Uppslagsverk, ne.se, hämtad den 6 oktober 2020,

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/könskorrigering>

Björk Malin, Ny Ungersk lag förbjuder könsbyte, europaportalen.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2020-05-19) <https://www.europaportalen.se/content/ny-ungersk-lag-forbjuder-konsbyte>

[konsbyte](https://www.europaportalen.se/content/ny-ungersk-lag-forbjuder-konsbyte)

Friedmann Ida, Könsdysfori, liv och hälsa, 1177.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2020-06-05), <https://www.1177.se/Ostergotland/liv--halsa/konsidentitet-och-sexuell-laggning/konsdysfori/>

[laggning/konsdysfori/](https://www.1177.se/Ostergotland/liv--halsa/konsidentitet-och-sexuell-laggning/konsdysfori/)

RFSL (riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter), Vad är trans, transformering.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2020-09-18), <http://www.transformering.se/vad-ar-trans/viktiga-artal>

Uppdrag granskning, Explosionsartad ökning av tonåringar som genomgår könskorrigering, svt.se, hämtad den 6 oktober 2020, (2019-04-02), (2020-02-12)

<https://www.svt.se/nyheter/granskning/ug/explosionsartad-okning-av-tonaringar-som-genomgar-konskorrigering>